

Jonge honden

Na Drijfveren en Toppers blaffen nu De Jonge Honden. Als eersten Sander en Mark Bot, een opmerkelijke en razendsnelle tweeling uit Sliedrecht, 20 jaar oud, met uitgesproken ideeën over jongeren, twitchen en geloof. Sander is wat vertraagd door een vrouwtje Steppekiekendief bij Den Haag. Leuk, zo'n nieuwe soort, maar niet het belangrijkste in het leven. De Botjes hebben God op 1, en vogelen op 2.

In deze rubriek praat Guus van Duin, journalist bij Trouw en enthousiast vogelaar, met een ten onrechte bijna uitgestorven gewaande categorie vogelaars: De Jonge Honden. Want ze zijn er nog, de fanatieke en onvermoeibare jongeren die vaak al goed weten hoe de wereld in elkaar zou moeten steken.

Wie is de oudste?

M. Sander is 6 minuten eerder geboren, maar ook relatief wel iets ouder. Qua karakter is hij wat vrijer en nog relaxter, maar we lijken ontzettend op elkaar.

Ook altijd hetzelfde gedaan, qua vogels?

M. Ja, tot nu toe altijd alles: vogels, studie, alles. Ik doe heao, daarna ga ik theologie studeren. Sander zou dit jaar zijn lerarenopleiding economie af moeten ronden, maar hij heeft al een vaste baan van tien uur, tegelijkertijd zijn afstudeeropdracht.

Theologie?

M. Ja. Het geloof is voor mij heel belangrijk geworden, ik wil daar absoluut verder in gaan. Ik ben protestants, christelijk gereformeerd. Je ziet dingen wat meer relatief. Vanmiddag kwam die Steppekiekendief binnen op de pleper, ik zat te werken, het kwam slecht uit. Als er niet meer in het leven zou zijn dan mijn God, wil je alleen maar vogels kijken. Dan komt het op de eerste plaats, en daar ben ik fel op tegen. Nu weet ik dat die kiekendief bijzaak is, dan doe ik hem morgenochtend wel.
S. Ik vind geloof ook heel interessant, maar niet om het te gaan studeren. Voor mij staat God ook op één, en alles is bij voorbaat relatief. Ik ga naar de kerk en probeer goed te leven. Maar dat wil niet zeggen dat ik niet ga stressen van een nieuwe soort.

In vogelaarskringen is toch sprake van een stevige ontkenning. Vroeger had je de Vrije Universiteit in Amsterdam en zijn vogelstudenten.

Toch zijn er nog wel de nodige. Sommige zijn hartstikke christelijk.

Wanneer zijn jullie begonnen met vogels kijken?

Heel vroeg. Niemand in de familie, of zelfs

in Sliedrecht, deed eraan. We kregen op de basisschool, groep 5 of 6, een bloemetje van de gemeente. Dat moest je onderhouden en dan werd er gekeurd wie de mooiste had. Mijn moeder onderhield ze, en wij wonnen een vogelgidsje.

Wat doen jullie bij de jeugdbond?

S. We zitten bij de JNM, de jeugdbond voor natuur- en milieustudie. Nee, nee, wij zijn geen NJN'ers, wij zijn JNM'ers. De NJN is weliswaar bijna hetzelfde, maar we hebben ruzie met ze. We zaten altijd in hetzelfde hok, maar hebben die club eruit getrapt. Ach, ze deden niet echt iets verkeerd. Het is eigenlijk zo'n onzin allemaal: ze wilden bijvoorbeeld geen bier op kamp. De NJN afdeling Dordt is heel saai. Nu zitten we hier alleen, er komt geen NJN'er meer binnen. Van de overheid moeten we weer fuseren, maar er zijn zelfs T-shirtjes: 'Geen fusie, maar ruzie'.

En jullie hebben een leidende taak?

S. Ik zit er nu 6 jaar bij en ben biologische leider, maar er is weinig hiërarchie. Ik zet het clubblaadje in elkaar. En iedere vrijdagavond komen we bij elkaar, moeten er inkoop gedaan worden. Met zijn drieën regelen we de excursies, afhankelijk van het seizoen vogels, libellen, bloemen of vlinders. De kennis over slakken en andere ongewervelden is verloren, daar zit niemand meer in. In het archief kom je het nog wel tegen, maar de bond is ook zo klein geworden.

Jeugdbond of twitchen?

S. Sinds een jaar vind ik de jeugdbond sociaal gezien leuker.

M. We gingen vaak op zaterdag naar de bond ...

S. ... en dan lieten we het twitchen al zitten. Alleen op goede zaterdagen deed ik dat nog. Nu is het heel anders. Als die Huisgierzwaluw van vanmiddag op zo'n

Foto: Mark Bot links, Sander Bot rechts.

moment zou worden doorgepiept, zou ik niet gaan.

M. Maar soms gaat het kriebelen. Toen die Arendbuizerd laatst in Flevoland zat, was Sander aan het roeien in de Biesbosch; hebben we uren moeten wachten tot hij er was. **S.** Ik ga nu veel relaxter naar een twitch toe. Vorig jaar was het zenuwslopend, nu ga ik lekker met de trein, en mijn discman op naar die Steppekik. Trouwens, een vrouwtje, waar hebben we het over. Je wordt ouder en ook wat rustiger.

Waar ligt de grens met 'oud'?

Bij 45+, maar bij de bond zijn wij al oud.

M. Die ouderen weten vaak meer over Sovon-achtige dingen, over Grutto's en Grote Sterns op De Beer.

S. Ach, dat valt ook wel weer mee. Maar die ouderen hebben het wel altijd over broedvogels. Misschien was twitchen toen sowieso niet zo in en moest je wel aan broedvogels doen. De ouderen in Sliedrecht zijn niet tegen twitchen, ik denk dat ze blij zijn dat er jeugd is.

Hoe zit het met hun vogelkennis?

Verschillend. Als je op zaterdag de Natuur- en vogelwacht Dordrecht tegenkomt in de Biesbosch, 25 45-plussers, en er wordt 'Visarend' geroepen, dan zie je ze allemaal kijken naar de meeuw die er ook vliegt. Of ze zien een albino Blauwe Reiger. Dan weet je: ha, de Grote Zilverreiger zit er ook weer. Of een Noordse Stern, die uiteraard gewoon een Visdief is.

Wat zijn gewoon geen echte vogelaars

Maar het is wél de natuur- en vogelwacht Dordrecht.

Doen jullie niks aan broedvogels?

S. Jawel, we hebben voor Sovon hier in Sliedrecht geteld.

M. Ik moet bekennen dat ik een Gekraagde

Roodstaart voor een Braamsluiper heb uitgescholden. Maar dat kan nog wel teruggedraaid worden?

Waar hebben jullie je vogelkennis van- daan?

Van onszelf. Alles. Iedere woensdagmiddag en zaterdag, alles zelf geleerd. De eerste drie jaar hebben we het zo gedaan. Pas op havo 1 kwamen we met andere vogelaars in contact, vier keer per jaar. We gebruikten Peter Hayman, die kunnen we dromen. Waar hij slecht getekend heeft, gingen wij sowieso vet de mist in. We kwamen er pas na jaren achter dat het geen Katoenstrandloper was, maar een Kanoetstrandloper. Het heeft wel veel voordelen gehad. Je weet wat het is om fouten te maken. Je merkt het bij de jonge vogelaars, die je grootbrengt bij de bond. Door je eigen flaters kijk je daar anders tegenaan.

Kennen jullie In de ban van vogels van Voous?

M. Wie?

S. Nee. Ook al die mooie boeken van Jac. P. Thijssen, die sfeerverhalen, dan kom ik niet verder dan bladzij 3. We zijn toch vooral geïnteresseerd in determinatieartikelen, maar oude boeken lezen: nee, dat schiet niet echt op. We hebben eigenlijk niet veel met ouderen. De ouderen die we kennen, doen met kaplaarzen aan aan weidevogels of zo, dus daar kom je niet mee te spreken.

Jullie hebben niet zoveel met weidevogels, geloof ik

S. Nee, laat die Grutto maar uitsterven. Als ik moet inventariseren moet het een mooi bosgebied zijn, of de Biesbosch, maar geen weiland.

Hebben jullie de Avifauna deel 2 al gezien?

S. Ik heb hem vier jaar geleden betaald en ik heb hem nog steeds niet binnen...Eikels.

Daarin wordt de aanslag op de natuur in de afgelopen eeuw beschreven. Erva- ren jullie dat ook zo?

Sommige dingen wel, maar wij zijn er ingekomen toen de Kemphaan al uitgestorven was, en je de Watersnip niet meer hoorde blaten. Ortolanen, Grauwe Gorzen....

S. Je ziet dat er steeds meer gebouwd wordt, dat er natuurgebieden verdwijnen, dat wel, maar nog niet zo zeer dat ik zeg: vroeger ...

M. Er zijn ook positieve dingen: Roodmus, Kleine Zilverreiger, Buidelmee. Je ziet wel biotoopvernieuwing, maar niet echt veel verandering in vogelsoorten. We zijn nog wat jong om trends vast te stellen.

Maken jullie je zorgen om de toekomst?

S. Over hoe Paars hier in Nederland met de natuur omspringt, daar baal ik van, maar

dan niet toegespitst op drie vogelsoorten. **M.** Of het beleid van Bush, dat vind ik verschrikkelijk, super aso.

Waar gaat jullie voorkeur op dit gebied naar uit?

Naar de ChristenUnie.

S. Maar als ik niet christelijk was geweest, was ik fanatiek voor GroenLinks.

Baseert de ChristenUnie zich op het begrip rentmeesterschap?

Ze vinden het milieu steeds belangrijker, dat is stukken beter dan bij de SGP. Het gaat de goede kant op.

Twintig jaar geleden was dat christelijk rentmeesterschap nog ongeveer gelijk aan beheersjacht.

M. Ik zie de schepping als iets moois van God, wat je moet onderhouden. Dat staat ook in de bijbel, en dat zie ik als een opdracht. Daarom ben ik zeker vanuit christelijk oogpunt ook milieubewust. Ik rijd best vaak auto, dat kan beter, maar ja ...

Vegetariër?

S. Ik wel. Ik eet alleen vlees met een Eko-keurmerk. Een dier moet een normaal bestaan hebben gehad voordat je hem afslacht. Ik begrijp niet dat de rest van Nederland daar nog niet van overtuigd is.

M. Ze zijn allemaal blind. Een dier moet tot zijn recht kunnen komen. Het hoeft niet dezelfde rechten te hebben als een mens, maar in het donker staan en afwachten tot je geslacht wordt...

Hoeveel soorten hebben jullie, en welke zijn favoriet?

S. 349

M. 345

S. We houden niet zo van steltlopers en meeuwen, althans niet van jonge beesten. We zijn meer op phyllo's trappen op de Maasvlakte. En op zeetrek.

En ontdekken we zelf ook wel eens wat?

We zijn eigenlijk pas begin 2000 fanatiek vogels gaan kijken. Vorig jaar hadden we Cetti's Zanger en Witstaartkievit. Die Cetti's bij het Oostvoornse Meer: we waren al de hele dag aan de gang en gingen maar door. We zijn zo grandioos beloofd. Normaal zit je na een dagje Maasvlakte al weer om 5 uur thuis, maar dit ding hadden we pas om 7 uur 's avonds ontdekt. Dat was heel heftig.

S. In juli pakten we de eerste Vale Pijl. In september op de Maasvlakte een Grauwe Fitis, doorpiepen en weer verder vogelen. Dan moet je dat killer's instinct hebben. Daarna een Sperwergrasmus. De twee wenssoorten van die dag, binnen 2 uur.

Wat weten jullie van Sovon?

Dat we formulieren invullen waar een

Sovon-vignetje op staat. Dat we af en toe tellingen doen, via de vogelwacht. Dus ik heb het idee dat ze belangrijker werk doen dan twitchen. Dat je door gewoon te tellen echt resultaten boekt. We hebben hier in Sliedrecht geteld voor de nieuwe broedvogel-atlas.

Wat hebben jullie met Vogelbescherming?

S. We begonnen als Vrije Vogeltjes natuurlijk. Vogelbescherming was geweldig, en eindelijk pappa en mamma zover dat we naar De Winkel van Vogelbescherming gingen. Vogelbescherming was hét. En dán komt er een punt in je leven dat je tot de conclusie komt dat je best wel links gedachtegoed hanteert, en dat er in Zeist nogal wat VVD'ers zitten, dat ze superduur zijn, en dat het dus niet mijn type mensen is dat daar rondloopt. Dan krijg je een soort ongegronde aversie, zonder dat er iets mis is met die personen. En dat ga je een beetje afzeiken binnen de jeugdbond. Die heeft ook een bijzondere relatie met Vogelbescherming. Zo ongeveer dankzij Vogelbescherming leeft de jeugdbond nog, doordat we in Vrije Vogels staan. Maar ja, als jeugdbonder wil de traditie dat je iets te zeiken hebt. Op Nico de Haan bijvoorbeeld. Op dit moment heb ik heel veel met Vogelbescherming te maken. Ik organiseer de Vrije Vogeldagen voor de jeugdleden van de Vrije Vogelclub. Vogelbescherming zorgt voor de centjes, de jeugdbond voor de mensen en de organisatie. Daar komen toch wel een paar duizend kindertjes op af. Dus vaak vergaderen in Zeist.

Moet Sovon meer aan zeldzaamheden doen om twitchers te binden?

M. Waarom? Je hebt allemaal een eigen functie.

S. Het zou andersom moeten liggen: twitchers moeten meer met Sovon. Met twitchen alleen ben je niet goed voor de natuur. Nou hoeft dat ook niet per se, maar heb niet het idee dat iemand die twitcht een natuurmens is. Dikke fiets. Die rijdt in zijn auto rond, stoot een partij benzine de lucht in, en jaagt de vogeltjes op omdat hij ze goed wil zien. Zoals vanavond nog, bij de Steppekiekendief. Twitchen hoort te groeien uit liefde voor vogels.

Is er leven na de pieper?

M. Voor mij is het geloof heel belangrijk. Ik heb ontdekt dat er meer is in het leven.
S. Morgen. Mijn vriendin.

Guus van Duin

GIS medewerker

Wegens toegenomen werkzaamheden zijn wij op zoek naar versterking van ons database/GIS-team, nu bestaande uit drie personen.

We zoeken iemand die goede vaardigheden heeft op het gebied van databasebeheer en GIS-analyses. Je kunt goed in teamverband werken en vindt het leuk om bij veel verschillende projecten gelijktijdig betrokken te zijn.

Je werkzaamheden zullen bestaan uit het automatiseren van routinematige analyses en het maken van overzichten en gegevens-uitdraaien ten behoeve van publicaties en analyses.

Functie-eisen:

- Grote affiniteit met het werken met computers en dataverwerking.
- Voldoende ervaring met databasepakketten.
- Aantoonbare ervaring met Geografische Informatie Systemen (GIS), m.n. ArcView
- Ervaring met het programmeren in Delphi, VisualBasic of ObjectPal is een pré.

Wij bieden een aanstelling voor 32 uur/week voor de duur van 1 jaar, met uitzicht op verlenging.

De standplaats is Beek-Ubbergen. Salariëring vindt plaats in overleg en is afhankelijk van kennis/ervaring.

Gezien de huidige samenstelling van de staf zal bij een gelijke geschiktheid voorkeur worden gegeven aan een vrouwelijke kandidaat.

Een schriftelijke sollicitatie (incl. C.V.) kan voor 15 juli 2001 worden gezonden naar het kantoor van SOVON, Rijksstraatweg 178, 6573 DG Beek-Ubbergen. Voor meer informatie kunt u bellen met Dirk Zoetebier, (vakinhoudelijk) of Rob Vogel (arbeidsvoorwaarden).

Kustbroedvogels noordelijke Delta

Peter Meininger, Floor Arts en Norman van Swelm stelden een 236 pagina's dik boek samen over kustbroedvogels in het Noordelijk Deltagebied, met het focus op ontwikkelingen, knelpunten en potenties binnen dit gebied. Niet alleen de expansie van de Rotterdamse havens en de uitvoering van de Deltawerken, maar ook watervervuiling en veranderd voedselaanbod (o.a. instorting haringpopulatie) hebben een enorme invloed gehad op de broedvogelpopulaties. En toch is het gebied nog steeds van groot belang voor kustvogels. Het boek is rijkelijk voorzien van foto's, waaronder talrijke nostalgische en informatieve plaatsjes van een halve eeuw oud. Voor serieuze belangstellenden is een beperkt aantal exemplaren (kosteloos) beschikbaar.

Gelieve daarvoor contact op te nemen met P.L. Meininger (0118-672331; email p.l.meininger@rikz.rws.minvenw.nl).

Af te halen: originele formulieren Winter- en Trekvogelatlas

In dit digitale tijdperk hoef je niet alles te bewaren. Om bovendien iets aan het nijpende ruimtegebrek op het kantoor in Beek-Ubbergen te doen, wil Sovon de basisformulieren van de 'Winter- en Trekvogelatlas' uit 1987 gaan opruimen. Dit doen we echter niet zonder eerst alle Vogelwerkgroepen en waarnemers die gegevens hebben aangeleverd in de gelegenheid te stellen desgewenst formulieren van hun atlas-blok(ken) te komen ophalen. Dit kan tot 1 oktober. Daarna gaan alle formulieren weg. De gegevens blijven natuurlijk wel digitaal aanwezig bij Sovon!

Graag van te voren even contact opnemen met Jeroen van Zuylen, tel. 024 - 6848120.